

OKA

ORTA KARADENİZ KALKINMA AJANSI
MIDDLE BLACK SEA DEVELOPMENT AGENCY

SEÇİLEN EUROSTAT VERİLERİ KULLANILARAK
TR83 BÖLGESİ İLE AVRUPA VE TÜRKİYE'DEN
BAZI BÖLGELERİN KARŞILAŞTIRILMASI

içindekiler

ÖNSÖZ ...

04

A.AMAÇ, KAPSAM VE YÖNTEM ...

05

B.GİRİŞ & ARKA PLAN ...

06

C.ÇALIŞMANIN İÇERİĞİ ...

07

D.ENDEKS VE YORUMLAR ...

17

E.SONUÇ VE DEĞERLENDİRME ...

30

F.EKLER: VERİLER KAPSAMINDA HARİTALAR ...

31

KAYNAKÇA ...

36

A.AMAÇ, KAPSAM VE YÖNTEM

Amaç: Seçilen Eurostat Verileri Kullanılarak TR83 Bölgesi ile Avrupa ve Türkiye'den Bazı Bölgelerin Karşılaştırılmasını gerçekleştirmek.

Kapsam: Avrupa kıtası içerisindeki 18 NUTS-2 Bölgesi (Hangi bölgelerin seçildiği ve hangi verilerin kullanıldığı C-Çalışmanın içeriği kısmında açıklanmıştır).

Yöntem:

Verilerin Elde Edilmesi:

- EUROSTAT (Avrupa İstatistik Ofisi) web sayfasından http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/region_cities/introduction "Regional Statistics Illustrated" bölümünden veri ve haritalar alınarak bilgiler hazırlanmıştır.
- Bu bölümde bulunan verilerden yalnızca TR83 Bölgesi (ve aynı zamanda Türkiye) verisi bulunan kriterler çalışmaya dahil edilebilmiştir.
- Alınan kriterlerde EUROSTAT'ta belirtilen en son yıl verileri çalışmaya dahil edilmiştir. Bu durumda kriterlerin tamamı aynı yıla ait değildir.
- Seçilen kriterler bazında EUROSTAT'ın verdiği haritalar ek olarak çalışmanın sonuna konmuştur. Bu haritalar verilerin büyüklüğüne göre renklendirilmiştir. Tüm Avrupa verildiği için, çalışma kapsamında seçilen Bölgeler haricinde de TR83 Bölgesi'nin Avrupa içindeki yerini görmek mümkün olmaktadır.

Kısıtlar:

- Her ülkeden bir Bölgenin alınması kabul edildiğinden kriterlere uyan bazı Bölgeler kapsam dışında bırakılmıştır.
- Bazı Bölgelerin bazı verileri bulunmamaktadır. Bu eksikler göz önüne alınarak değerlendirme yapılmıştır.
- EUROSTAT verileri, Avrupa'yı kapsadığından karşılaştırılan Bölgeler, Avrupa dışını kapsamamaktadır.
- Çalışma, akademik bir çalışma olarak değil, pratik bilgileri içeren bir rapor olarak tasarlanmıştır.

Verilerin İşleniş Metodu:

Endeksi oluşturmak için normalize etme yöntemi kullanılmıştır. Bu metotta veriler, o sütundaki en küçük sayıdan çıkarılmış; çıkan değer de sütundaki en büyük sayıdan en küçük sayının çıkarılmasıyla oluşan değere bölünmüştür. Bu durumda, sütundaki en küçük sayı kendisinden çıkarıldığı için sütunda "0" değerini almaktadır; en büyük sayı ise pay ve paydada aynı değer olduğu için "1" değerini almaktadır.

Yani, matematiksel olarak ifade etmek gerekirse; her veriye uygulanan işlem şudur:

$(Veri - min\ sütun) / (max\ sütun - min\ sütun)$

B.GİRİŞ & ARKA PLAN

Dünyada yaşanabilir ülke ve şehir kavramları son yıllarda öne çıkmaktadır. “Yaşanabilirlik” kavramının sabit bir veri seti bulunmamaktadır. Ancak, bu kavramın öne çıkmasının en önemli sebeplerinden biri yalnızca ekonomik verileri değil; sağlık, eğitim vb gibi farklı kriterlerde değişkenlerin dikkate alınmasıyla oluşturulmasıdır. Artık yaşanan şehir veya ülkenin yalnızca ekonomik açıdan değil, aynı zamanda sosyal imkânlar açısından da avantajlı olması aranmaktadır.

İnsani Gelişmişlik Endeksi

Ülkelerin karşılaştırılması açısından “İnsani Gelişmişlik Endeksi” (İDE) dünyada kabul gören önemli endekslerden birisidir. Orijinal terimi “Human Development Index (HDI)” olan endeks, ilk defa 1990 yılında Birleşmiş Milletler (BM) tarafından ülkelerin insani gelişmişlik seviyesini belirlemek için kullanılmıştır. BM Kalkınma Programının raporlarında ekonomik büyümeyi esas alan ölçütlerin dışında, insani gelişmişliğe belirli ölçüde vurgu yapılmak amaçlanmıştır. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) tarafından her yıl rapor olarak her yıl yayınlanan İnsani Gelişme Endeksinin hesaplanmasında “sağlık, gelir ve eğitim” olmak üzere üç boyut yer almaktadır. Doğumdan itibaren yaşam süresi ve bu yolla sağlık, okulda geçirilen ortalama süre ve bu yolla eğitim, kişi başına düşen gelir düzeyi ve bu yolla yaşam standardını ve sonuçta hepsini bir araya getirerek insani gelişmişlik derecesini ölçmeyi hedeflemektedir. Bu endeksin detaylı açıklamasına Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı’nın <http://hdr.undp.org/en/content/human-development-index-hdi> linkinden ulaşılması mümkündür. Yine bu konuda çalışma yapmayı düşünen kişiler için <http://hdr.undp.org/en/data> linki de önerilmektedir. Bu linkte 1980’den bu yana veriler bulunmaktadır. İnsani Gelişmişlik Endeksi 2014 yılı raporunda (2013 yılı için) Türkiye, 187 ülke içinde 69.sırada yer almaktadır.

OKA olarak TR83 Bölgesi’nin verilerini içeren bir çalışma düşünüldüğünden çalışmada bu endeks kullanılmamıştır, ancak arkasındaki temel mantık olan farklı kriterleri içeren bir veri seti ile çalışma metodu benimsenmiştir.

Yaşanabilir Şehir Anketleri

Dünyanın en yaşanabilir şehirleri anketleri, şehirlerin yaşam koşullarını içeren bilgilerin kullanıldığı saygın yıllık anketler için kullanılan gayri resmi bir adlandırmadır. Birçok kurum tarafından düzenlenen anketlerden bu çalışma içerisinde Monocle, Mercer ve The Economist’in anketlerinden bahsedilecektir.

Monocle – Yaşam Kalite Anketi: Monocle, 2009 yılından beri, Dünyadaki şehirler için bir yaşam kalite anketi gerçekleştirmektedir. Güvenlik, sağlık, eğitim, iş ortamı, mimari kalite, iklim gibi alanlarda veri ve uzman yorumları kullanılmaktadır. İlk 25 şehri sıralamaktadır. 2014 yılında son yayınlanan rapordaki Avrupa şehirleri şu şekilde sıralanmıştır:

Kopenhag (Danimarka), Stockholm (İsveç), Helsinki (Finlandiya), Viyana (Avusturya), Zürih (İsviçre), Münih (Almanya). Mercer – Yaşam Kalitesi Anketi: Mercer, 221 farklı şehri 39 kriter kullanarak karşılaştırmaktadır. Çeşitlik urumlardan alınan veriler ve uzman görüşleri kullanılmaktadır. 2014 raporunda ilk 10’da yer alan Avrupa şehirleri şöyle sıralanmaktadır:

Viyana (Avusturya), Zürih, Cenevre, Bern (İsviçre), Münih, Düsseldorf, Frankfurt (Almanya), Kopenhag (Danimarka). The Economist – Yaşanabilir Şehirler Anketi: The Economist; sağlık, kültür, çevre, altyapı, eğitim gibi 5 ana kriterde 30 alt kriterde bir endeks düzenlemektedir. Bazı kriterlerde somut rakamlar, bazı kriterlerde uzman görüşleri kullanılmıştır. 2014 raporunda ilk 10’da yer alan Avrupa şehirleri şöyle sıralanmaktadır:

Viyana (Avusturya), Helsinki (Finlandiya)

Yaşanabilir şehirler anketlerinde kullanılan veri setleri net olarak açıklanmayıp yalnızca sonuçlar ve sıralamalar verilmektedir. Ayrıca kurumların çalışanlarının uzman görüşleri çalışmaların içine katıldığından Ajansın çalışmasına yöntem anlamında bir katkısı olmamakla beraber “yaşanabilir şehirler”in farklı çalışmalarda hangileri olduğu ile ilgili bilgi vermektedir.

C.ÇALIŞMANIN İÇERİĞİ

Çalışmanın başlangıcındaki hedef, TR83 Bölgesi'nin Avrupa ve/veya Dünya'nın diğer Bölgeleriyle farklı kriterler kullanılarak kıyaslanabilmesini sağlamaktır. Bu kapsamda Dünya'nın tüm Bölgeleri olmasa da Avrupa'daki Bölgelerin birtakım veri setlerini içeren EUROSTAT verilerinin kullanılmasına karar verilmiştir.

EUROSTAT (AVRUPA İSTATİSTİK OFİSİ)

Avrupa İstatistik Ofisi, Avrupa Komisyonu'nun bünyesinde yer alan ve merkezi Lüksemburg'da bulunan bir genel müdürlüktür. Kurumun temel amacı Avrupa çapında yürüttüğü anket çalışmalarıyla Avrupa Birliği'ne istatistikî bilgiler sağlamaktır. Kurum, Avrupa Birliği üyesi ülkeler, birliğe aday ülkeler ve Avrupa Serbest Ticaret Birliği Üyesi ülkelerde elde ettiği istatistikî verileri, Avrupa Birliği kurumlarına, ulusal yönetimlere ve kamuoyuna iletmektedir.

Kullanılan Veri Setleri

Seçilen veri setleri, Düzey2 Bölgesinde alınmıştır. Her veri, her Avrupa Bölgesi için edinilmemiştir. Bu durumda amacımız, TR83 Bölgesi ile bir sonuca varabilmek olduğundan, EUROSTAT'ın Türkiye Bölgelerini içeren veri setleri kullanılmıştır.

Bu kapsamda çalışmada kullanılan 21 veri şu şekildedir:

ÜST KRİTER	KRİTER
BİLİŞİM VE TEKNOLOJİ	Bilim ve teknoloji alanındaki insan kaynağının işgücü içindeki payı, 2013
	İleri teknoloji sektörlerinde istihdam oranı, 2013
İŞGÜCÜ PIYASASI	İstihdam Oranı (20-64 yaş arası), 2013
	Gençlerin işsiz, staj yapmıyor olma ve okulda okumama durumu (15-24 yaş arası), 2013
	İşsizlik oranı (20-64 yaş arası), 2013
	Uzun süreli (12 ay ve üzeri) işsizlik oranı, 2013
	İşgücüne katılma oranı (15-64 yaş arası), 2013
GELİR	Gayri Safi Yurt İçi Hasıla – 2011
	Gayri Safi Katma Değer – 2011
NÜFUS	Nüfus, 2012
	Nüfus Yoğunluğu, 2012
	Doğurganlık oranı, 2012
SAĞLIK VE KAZALAR	Hastane Yatak Sayısı, 2010
	Kara yolları kazaları sonucu gerçekleşen ölüm sayısı (milyon kişide), 2012
EĞİTİM	Tüm Öğrencilerin Toplam Nüfusa Oranı, 2013
	15-24 yaş arası nüfusun okullaşma oranı, 2013
	25-64 yaş arası nüfusun üniversite bitirme oranı, 2012
BİLGİ TOPLUMU	Konutlarda internet erişimi, 2013
	Düzenli internet kullanım oranı (haftada en az bir kez kullanım), 2013
	Bireylerin hiç bilgisayar kullanmama oranları, 2013
	Bireylerin internetten alışveriş yapma yüzdesi, 2013

KARŞILAŞTIRILAN NUTS-2 BÖLGELERİNİN BELİRLENMESİ

TR83 Bölgesi:

Amasya, Çorum, Samsun ve Tokat illerinden oluşmaktadır.

Türkiye'den Seçilen Diğer Bölgeler:

Çalışmada TR83 dışında Türkiye'den de bazı Bölgeler kullanılmaktadır. Kalkınma Bakanlığı'nın 2011 SEGE (Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi) Bölgeler sıralamasında TR83 Bölgesinin (15.) bir üstünde yer alan **TR72 (Kayseri, Sivas, Yozgat) (14.)** ve bir altında yer alan **TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis) (16.)** Bölgeleri alınmıştır.

Avrupa'daki Yaşanabilir Şehirleri İçeren Bölgeler:

B-Yaşanabilir Şehir Anketleri Bölümünde yer verilen Monocle, Mercer ve The Economist anketlerinden en az ikisinde ilk 10'da yer alan şehirler şu şekildedir: **Viyana (Avusturya), Kopenhag (Danimarka), Helsinki (Finlandiya), Zürih (İsviçre), Münih (Almanya)**

Bu şehirleri içeren NUTS-2 Bölgeleri şu şekildedir:

Viyana (Avusturya): **Wien**

Kopenhag (Danimarka): **Hovedstaden**

Helsinki (Finlandiya): **Helsinki-Uusimaa**

Zürih (İsviçre): **Zürih**

Münih (Almanya): **Oberbayern**

EU28 Ülkeleri Arasından Seçilen Diğer Bölgeler:

EU28 ülkeleri arasından EUROSTAT verileri doğrultusunda TR83 Bölgesi nüfusuna (2012) en yakın Bölgeler kullanılmıştır. Bu kapsamda "yaşanabilir şehirleri içeren Bölgeler" e sahip ülkeler dışındaki Bölgeler alınarak çeşitlendirme amacı güdülmüştür. Ayrıca her ülkeden sadece bir NUTS-2 Bölgesi alınmıştır (Türkiye hariç). Bu kapsamda TR83 Bölgesi nüfusunun üzerindeki ve altındaki beşer Bölgenin çalışmaya dahil edilmiştir.

TR83 BÖLGE NÜFUSU (2012): 2.717.685	
ÜZERİNDEKİ YAKIN 5 BÖLGE	ALTINDAKİ YAKIN 5 BÖLGE
West Midlands (Birleşik Krallık): 2.751.164	Noord- Holland (Hollanda): 2.709.822
Lisboa (Portekiz): 2.827.050	Languedoc-Roussillon (Fransa): 2.699.498
Kontinentelna Hrvatska (Hırvatistan): 2.865.433	Nord-Vest (Romanya): 2.598.877
Közep-Magyarország (Macaristan): 2.940.818	Castilla y Leon (İspanya): 2.537.685
Lietuva (Litvanya): 3.003.641	Lodzkie (Polonya): 2.533.681

Sonuç olarak, çalışmada kullanılan 18 Bölge şu şekildedir:

Sıra	Bölgeler
1	TR83 (Samsun, Amasya, Tokat, Çorum)
2	TR72 (Kayseri, Sivas, Yozgat)
3	TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis)
4	Wien (Avusturya) (AT13)
5	Hovedstaden (Danimarka) (DK01)
6	Helsinki-Uusimaa (Finlandiya) (FI1B)
7	Zürich (İsviçre) (CH04)
8	Oberbayern (Almanya) (DE21)
9	West Midlands (Birleşik Krallık) (UKG3) (Birmingham ve çevresi)
10	Lisboa (Portekiz) (PT17) (Grande Lisboa, Peninsula de Setubal)
11	Kontinentelna Hrvatska (Hırvatistan) (HR04) (Zagreb ve çevresi)
12	Közep-Magyarország (Macaristan) (HU10) (Budapeşte, Pest)
13	Lietuva (Litvanya) (LT00) (Litvanya tamamı)
14	Noord-Holland (Hollanda) (NL32) (Amsterdam ve çevresi)
15	Languedoc-Roussillon (Fransa) (FR81) (Güney Fransa'da bir bölge)
16	Nord-Vest (Romanya) (RO11) (Cluj ve çevresi)
17	Castilla y Leon (İspanya) (ES41) (Madrid hariç Orta İspanya)
18	Lodzkie (Polonya) (PL11) (Lodz ve çevresi)

ÇALIŞMA VERİ SETLERİ

Tabloların renklendirilmesi şu şekilde yapılmıştır:

Mavi: TR83 ve Türkiye’den seçilen diğer iki Düzey2 Bölgesini temsil eder.

Kırmızı: Avrupa’dan belirlenen beş “yaşanabilir şehri” içeren Düzey2 Bölgelerini temsil eder.

Yeşil: Avrupa’dan seçilen diğer on Düzey2 Bölgesi’ni temsil eder.

Sarı: İlgili Düzey2 Bölgesi için verinin olmadığını gösterir.

BİLİM VE TEKNOLOJİ

Bölgeler	Bilim ve teknoloji alanındaki insan kaynağının iş-gücü içindeki payı, 2013	İleri teknoloji sektörlerinde istihdam oranı, 2013
TR83 (Samsun, Amasya, Tokat, Çorum)	15,4	0,5
TR72 (Kayseri, Sivas, Yozgat)	21,8	0,6
TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis)	18,7	0,4
Wien (Avusturya) (AT13)	50,4	7,0
Hovedstaden (Danimarka) (DK01)	57,7	9,4
Helsinki-Uusimaa (Finlandiya) (FI1B)	59,7	8,7
Zürich (İsviçre) (CH04)	61,1	6,4
Oberbayern (Almanya) (DE21)	52,8	7,3
West Midlands (Birleşik Krallık) (UKG3)	41,0	3,2
Lisboa (Portekiz) (PT17)	37,5	4,8
Kontinentelna Hrvatska (Hrvatistan) (HR04)	31,7	3,3
Közep-Magyarország (Macaristan) (HU10)	46,0	8,6
Lietuva (Litvanya) (LT00)	44,3	2,2
Noord-Holland (Hollanda) (NL32)	52,5	4,1
Languedoc-Roussillon (Fransa) (FR81)	44,2	2,9
Nord-Vest (Romanya) (RO11)	21,5	2,5
Castilla y Leon (İspanya) (ES41)	41,6	2,6
Lodzkie (Polonya) (PL11)	33,7	3,0

İŞ GÜCÜ PİYASASI

Bölgeler	İstihdam Oranı (20-64 yaş arası), 2013	Gençlerin işsiz, staj yapmıyor olma ve okulda okumama durumu (15-24 yaş arası), 2013	İşsizlik oranı (20-64 yaş arası), 2013	Uzun süreli (12 ay ve üzeri) işsizlik oranı, 2013	İşgücüne katılma oranı (15-64 yaş arası), 2013
TR83 (Samsun, Amasya, Tokat, Çorum)	56,3	24,4	5,6	1,3	55
TR72 (Kayseri, Sivas, Yozgat)	53,5	26,1	8,4	2,1	54,1
TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis)	49	31,9	6	0,9	47,2
Wien (Avusturya) (AT13)	71,1	10,1	8,2	2,5	74,1
Hovedstaden (Danimarka) (DK01)	77,3	5,6	7	2	80,5
Helsinki-Uusimaa (Finlandiya) (FI1B)	78	7,8	6	1,3	78,8
Zürich (İsviçre) (CH04)	83,5	7,1	4,2	1,1	85
Oberbayern (Almanya) (DE21)	81,9	4,2	2,6	0,9	80,5
West Midlands (Birleşik Krallık) (UKG3)	67,6	22,1	11,8	6,3	72,2
Lisboa (Portekiz) (PT17)	65	15,1	18,5	10,5	74,5
Kontinentelna Hrvatska (Hrvatistan) (HR04)	57,9	20,3	17,7	12	65,2
Közep-Magyarország (Macaristan) (HU10)	67,4	12,6	8,5	4,8	68,8
Lietuva (Litvanya) (LT00)	69,9		11,9	5,1	72,4
Noord-Holland (Hollanda) (NL32)	77,6	4,8	6,1	2,3	80,7
Languedoc-Roussillon (Fransa) (FR81)	61,8	14,4	12,2	5,8	65,2
Nord-Vest (Romanya) (RO11)	67,5	12,9	4	2	65,6
Castilla y Leon (İspanya) (ES41)	60,6	14,6	21,4	10,5	72,8
Lodzkie (Polonya) (PL11)	66,2	10,4	11,1	5,4	69,5

EKONOMİ

Bölgeler	Gayri Safi Yurt İçi Hasıla – 2011	Gayri Safi Katma Değer – 2011
TR83 (Samsun, Amasya, Tokat, Çorum)	9.800	13.236
TR72 (Kayseri, Sivas, Yozgat)	9.700	11.253
TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis)	7.200	8.679
Wien (Avusturya) (AT13)	41.300	70.505
Hovedstaden (Danimarka) (DK01)	38.300	78.017
Helsinki-Uusimaa (Finlandiya) (FI1B)	38.300	61.374
Zürich (İsviçre) (CH04)		
Oberbayern (Almanya) (DE21)	42.200	178.837
West Midlands (Birleşik Krallık) (UKG3)	21.800	56.020
Lisboa (Portekiz) (PT17)	26.900	55.498
Kontinentelna Hrvatska (Hırvatistan) (HR04)	15.600	25.855
Közep-Magyarország (Macaristan) (HU10)	27.600	40.944
Lietuva (Litvanya) (LT00)	16.900	27.823
Noord-Holland (Hollanda) (NL32)	36.600	97.893
Languedoc-Roussillon (Fransa) (FR81)	20.900	56.554
Nord-Vest (Romanya) (RO11)	10.500	12.602
Castilla y Leon (İspanya) (ES41)	23.800	50.753
Lodzkie (Polonya) (PL11)	15.200	19.880

NÜFUS

Bölgeler	Nüfus, 2012	Nüfus Yoğunluğu, 2012	Doğurganlık oranı, 2012
TR83 (Samsun, Amasya, Tokat, Çorum)	2.717.685	72,4	1,8
TR72 (Kayseri, Sivas, Yozgat)	2.348.101	39,4	2,1
TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis)	2.471.979	163,3	3
Wien (Avusturya) (AT13)	1.717.084	4.377,6	1,4
Hovedstaden (Danimarka) (DK01)	1.714.589	676,8	1,6
Helsinki-Uusimaa (Finlandiya) (FI1B)	1.549.058	171,3	1,6
Zürich (İsviçre) (CH04)	1.392.396	843,2	1,5
Oberbayern (Almanya) (DE21)	4.430.706	254,2	1,4
West Midlands (Birleşik Krallık) (UKG3)	2.751.164	3.063,4	
Lisboa (Portekiz) (PT17)	2.827.050	940,3	1,5
Kontinentelna Hrvatska (Hırvatistan) (HR04)	2.865.433	89,7	1,5
Közep-Magyarország (Macaristan) (HU10)	2.940.818	426,2	1,3
Lietuva (Litvanya) (LT00)	3.003.641	47,7	1,6
Noord-Holland (Hollanda) (NL32)	2.709.822	1019,4	1,6
Languedoc-Roussillon (Fransa) (FR81)	2.699.498	99,1	1,9
Nord-Vest (Romanya) (RO11)	2.598.877		
Castilla y Leon (İspanya) (ES41)	2.537.685	27,0	1,2
Lodzkie (Polonya) (PL11)	2.533.681	138,8	1,3

SAĞLIK VE KAZALAR

Bölgeler	Hastane Yatak Sayısı, 2010	Kara yolları kazaları sonucu gerçekleşen ölüm sayısı (milyon kişide), 2012
TR83 (Samsun, Amasya, Tokat, Çorum)	291	82
TR72 (Kayseri, Sivas, Yozgat)	280,2	56
TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis)	203,1	40
Wien (Avusturya) (AT13)	787,2	14
Hovedstaden (Danimarka) (DK01)	458,3	
Helsinki-Uusimaa (Finlandiya) (FI1B)	430,6	25
Zürich (İsviçre) (CH04)	478,5	27
Oberbayern (Almanya) (DE21)		46
West Midlands (Birleşik Krallık) (UKG3)		21
Lisboa (Portekiz) (PT17)	398,1	38
Kontinentelna Hrvatska (Hrvatistan) (HR04)	603,9	80
Közep-Magyarország (Macaristan) (HU10)	770	37
Lietuva (Litvanya) (LT00)		101
Noord-Holland (Hollanda) (NL32)		33
Languedoc-Roussillon (Fransa) (FR81)	713	
Nord-Vest (Romanya) (RO11)	671,3	86
Castilla y Leon (İspanya) (ES41)	360	74
Lodzkie (Polonya) (PL11)	577	117

EĞİTİM

Bölgeler	Tüm Öğrencilerin Toplam Nüfusa Oranı, 2013	15-24 yaş arası nüfusun okullaşma oranı, 2013	25-64 yaş arası nüfusun üniversite bitirme oranı, 2012
TR83 (Samsun, Amasya, Tokat, Çorum)	24,4	40,2	10,6
TR72 (Kayseri, Sivas, Yozgat)	26,2	38,6	10,6
TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis)	29,4	37,2	7,8
Wien (Avusturya) (AT13)	26	39,8	28
Hovedstaden (Danimarka) (DK01)	26,9	37,7	46,2
Helsinki-Uusimaa (Finlandiya) (FI1B)	26,8	57,4	48,9
Zürich (İsviçre) (CH04)	20,6	39,1	44
Oberbayern (Almanya) (DE21)			36,1
West Midlands (Birleşik Krallık) (UKG3)			30
Lisboa (Portekiz) (PT17)	23,1	37,8	24,9
Kontinentelna Hrvatska (Hrvatistan) (HR04)	18,7	37	17,9
Közep-Magyarország (Macaristan) (HU10)	22,3	49,2	32,1
Lietuva (Litvanya) (LT00)	23,4	27	
Noord-Holland (Hollanda) (NL32)	22,2	33,5	38,6
Languedoc-Roussillon (Fransa) (FR81)	22,1	34,3	26,7
Nord-Vest (Romanya) (RO11)	20,1	36,7	13,8
Castilla y Leon (İspanya) (ES41)	19,4	32	34
Lodzkie (Polonya) (PL11)	21,3	40,8	23,5

BİLGİ TOPLULUĞU

Bölgeler	Konutlarda internet erişimi, 2013 (%)	Düzenli internet kullanım oranı (haftada en az bir kez kullanım), 2013 (%)	Bireylerin hiç bilgisayar kullanmama oranları, 2013 (%)	Bireylerin internetten alışveriş yapma yüzdesi, 2013 (%)
TR83 (Samsun, Amasya, Tokat, Çorum)	36	28	63	6
TR72 (Kayseri, Sivas, Yozgat)	40	33	53	6
TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis)	32	31	55	6
Wien (Avusturya) (AT13)	83	80	12	59
Hovedstaden (Danimarka) (DK01)	94	94	2	83
Helsinki-Uusimaa (Finlandiya) (FI1B)	93	93	2	73
Zürich (İsviçre) (CH04)				
Oberbayern (Almanya) (DE21)				
West Midlands (Birleşik Krallık) (UKG3)				
Lisboa (Portekiz) (PT17)	73	71	17	32
Kontinentelna Hrvatska (Hrvatistan) (HR04)	65	63	26	26
Közep-Magyarország (Macaristan) (HU10)	80	80	16	32
Lietuva (Litvanya) (LT00)	65	65	28	26
Noord-Holland (Hollanda) (NL32)	97	94	3	75
Languedoc-Roussillon (Fransa) (FR81)				
Nord-Vest (Romanya) (RO11)	62	45	45	9
Castilla y Leon (İspanya) (ES41)	67	65	22	33
Lodzkie (Polonya) (PL11)				

D.ENDEKS VE YORUMLAR

Endeksi oluşturmak için normalize etme yöntemi kullanılmıştır. Bu metotta veriler, o sütundaki en küçük sayıdan çıkarılmış; çıkan değer de sütundaki en büyük sayıdan en küçük sayının çıkarılmasıyla oluşan değere bölünmüştür. Bu durumda, sütundaki en küçük sayı kendisinden çıkarıldığı için sütunda "0" değerini almaktadır; en büyük sayı ise pay ve paydada aynı değer olduğu için "1" değerini almaktadır.

Yani, matematiksel olarak ifade etmek gerekirse; her veriye uygulanan işlem şudur:
 $(Veri - \min \text{ sütun}) / (\max \text{ sütun} - \min \text{ sütun})$

Bu durumda olumlu verilerde değer büyüdükçe ve "1" e yaklaştıkça, olumsuz verilerde ise değer küçüldükçe ve "0" a yaklaştıkça endeks değeri daha iyidir.

*Son olarak yorumların daha anlamlı hale gelebilmesi açısından Bölgemiz olan TR83 ile beraber TR72 ve TRC1 Bölge endeks değerlerinin ortalamaları "**TR BÖLGE ORT**"; yaşanabilir şehirleri içeren Bölgelerin (Wien, Hovedstaden, Helsinki-Uusimaa, Zürich ve Oberbayern) endeks değerlerinin ortalamaları "**YAŞ ŞEH BÖLGE ORT**", diğer 10 Avrupa Bölgesinin endeks değerleri ortalamaları ise "**DİĞER AVRUPA BÖLGE ORT**" olarak adlandırılmaktadır.*

Bazı sütunlarda eksik veriler bulunmaktadır. Ortalamalar alınırken veri gruplarında bulunan değer sayısı dikkate alınmıştır (Örneğin YAŞ ŞEH BÖLGE ORT için eğer ilgili Bölge verilerinden birisi eksikse, ortalama alınırken dörde, ikisi eksikse üçe bölünerek işlemler gerçekleştirilmektedir).

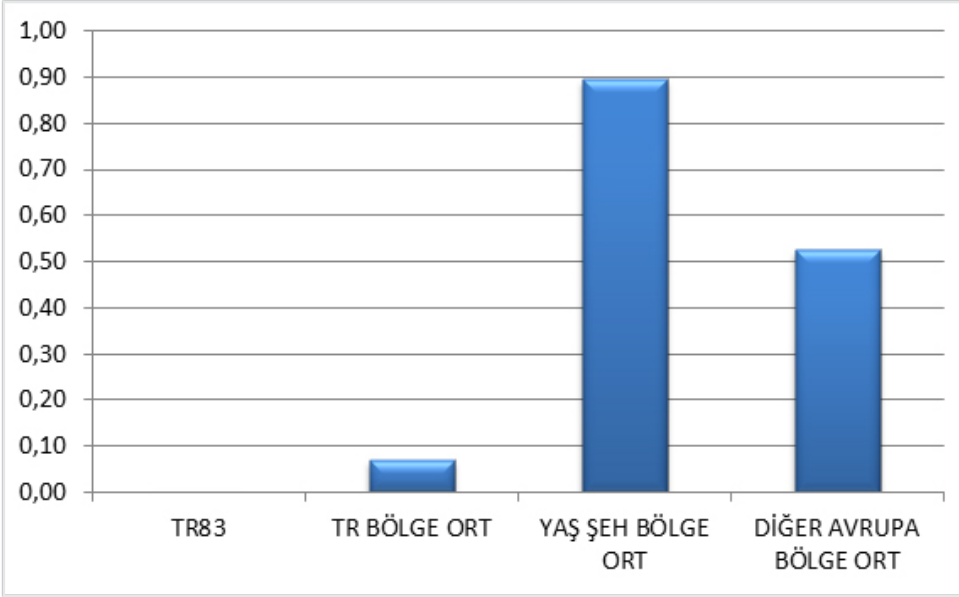
BİLİM VE TEKNOLOJİ ENDEKSİ

Bölgeler	Bilim ve teknoloji alanındaki insan kaynağının işgücü içindeki payı, 2013	İleri teknoloji sektörlerinde istihdam oranı, 2013
TR83 (Samsun, Amasya, Tokat, Çorum)	0,00	0,01
TR72 (Kayseri, Sivas, Yozgat)	0,14	0,02
TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis)	0,07	0,00
Wien (Avusturya) (AT13)	0,77	0,73
Hovedstaden (Danimarka) (DK01)	0,93	1,00
Helsinki-Uusimaa (Finlandiya) (FI1B)	0,97	0,92
Zürich (İsviçre) (CH04)	1,00	0,67
Oberbayern (Almanya) (DE21)	0,82	0,77
West Midlands (Birleşik Krallık) (UKG3)	0,56	0,31

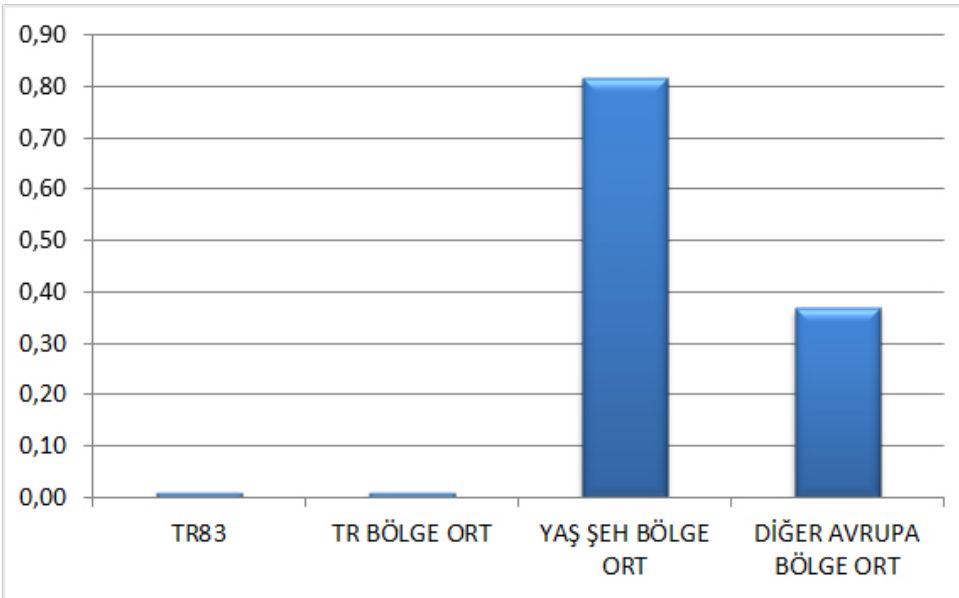
Lisboa (Portekiz) (PT17)	0,48	0,49
Kontinentelna Hrvatska (Hrvatistan) (HR04)	0,36	0,32
Közep-Magyarország (Macaristan) (HU10)	0,67	0,91
Lietuva (Litvanya) (LT00)	0,63	0,20
Noord-Holland (Hollanda) (NL32)	0,81	0,41
Languedoc-Roussillon (Fransa) (FR81)	0,63	0,28
Nord-Vest (Romanya) (RO11)	0,13	0,23
Castilla y Leon (İspanya) (ES41)	0,57	0,24
Lodzkie (Polonya) (PL11)	0,40	0,29
TR BÖLGE ORT	0,07	0,01
YAŞ ŞEH BÖLGE ORT	0,90	0,82
DİĞER AVRUPA BÖLGE ORT	0,53	0,37

Bilim ve teknoloji alanındaki insan kaynağının işgücü içindeki payı ve ileri teknoloji sektörlerde istihdam oranı, inovasyon kavramı açısından olumlu kriterler olarak görülmektedir. İlk kriterde TR83 Bölgesi en düşük değeri almıştır. Çalışmada alınan Türkiye'nin diğer bölgelerinin de oldukça düşük değerleri göze çarpmaktadır. Bu kriterde yaşanabilir şehirlerde üst sıralarda yer alan Zürih'i içeren CH04 Bölgesi en yüksek değerdedir. Yaşanabilir şehir bölgelerinin ortalaması da diğer Avrupa Bölgelerinin ortalamasından oldukça yüksektir. İkinci kriterde ise Bölgemizin içinde olduğu Türkiye ortalamaları son derece düşüktür. Bu kriterde de yaşanabilir şehirleri içeren bölgelerin diğer Avrupa bölgelerinden oldukça önde olduğu görülmektedir. Kopenhag'ı içeren Hovedstaden Bölgesi en yüksek değeri almaktadır.

Endeks değerleri, bu iki kriterin yaşanabilir şehirleri ciddi anlamda öne çıkan bir kriter olduğunu göstermektedir. Özellikle 2023 yılında ihracat tutarını artırmak isteyen Bölgemizin bu kriter bazında önlemler alması gerektiği önem arz etmektedir.

BİLİM VE TEKNOLOJİ
ALANINDAKİ İNSAN
KAYNAĞI İŞGÜCÜ
İÇİNDEKİ PAYI, 2013

İLERİ TEKNOLOJİ
SEKTÖRLERİNDE
İSTİHDAM ORANI
2013

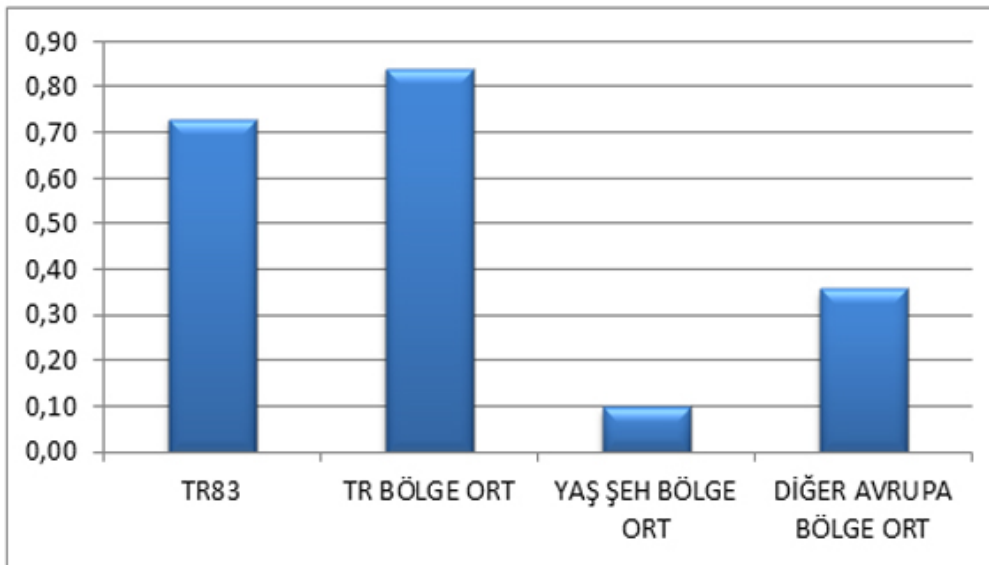
İŞGÜCÜ PİYASASI ENDEKSİ

Bölgeler	İstihdam Oranı (20-64 yaş arası), 2013	Gençlerin işsiz, staj yapmıyor olma ve okulda okumama durumu (15-24 yaş arası), 2013	İşsizlik oranı (20-64 yaş arası), 2013	Uzun süreli (12 ay ve üzeri) işsizlik oranı, 2013	İşgücüne katılma oranı (15-64 yaş arası), 2013
TR83 (Samsun, Amasya, Tokat, Çorum)	0,21	0,73	0,16	0,04	0,21
TR72 (Kayseri, Sivas, Yozgat)	0,13	0,79	0,31	0,11	0,18
TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis)	0,00	1,00	0,18	0,00	0,00
Wien (Avusturya) (AT13)	0,64	0,21	0,30	0,14	0,71
Hovedstaden (Danimarka) (DK01)	0,82	0,05	0,23	0,10	0,88
Helsinki-Uusimaa (Finlandiya) (FI1B)	0,84	0,13	0,18	0,04	0,84
Zürich (İsviçre) (CH04)	1,00	0,10	0,09	0,02	1,00
Oberbayern (Almanya) (DE21)	0,95	0,00	0,00	0,00	0,88
West Midlands (Birleşik Krallık) (UKG3)	0,54	0,65	0,49	0,49	0,66
Lisboa (Portekiz) (PT17)	0,46	0,39	0,85	0,86	0,72
Kontinentelna Hrvatska (Hrvatistan) (HR04)	0,26	0,58	0,80	1,00	0,48
Közep-Magyarország (Macaristan) (HU10)	0,53	0,30	0,31	0,35	0,57
Lietuva (Litvanya) (LT00)	0,61		0,49	0,38	0,67
Noord-Holland (Hollanda) (NL32)	0,83	0,02	0,19	0,13	0,89
Languedoc-Roussillon (Fransa) (FR81)	0,37	0,37	0,51	0,44	0,48
Nord-Vest (Romanya) (RO11)	0,54	0,31	0,07	0,10	0,49
Castilla y Leon (İspanya) (ES41)	0,34	0,38	1,00	0,86	0,68
Lodzkie (Polonya) (PL11)	0,50	0,22	0,45	0,41	0,59
TR BÖLGE ORT	0,11	0,84	0,22	0,05	0,13
YAŞ ŞEH BÖLGE ORT	0,85	0,10	0,16	0,06	0,86
DİĞER AVRUPA BÖLGE ORT	0,50	0,36	0,52	0,50	0,62

İşgücü piyasası endeksinde 2 adet olumlu kriter, 3 adet ise olumsuz kriter kullanılmıştır. Öncelikle ilk ve son sütunlardaki olumlu kriterlere bakıldığında; istihdam ve işgücüne katılım oranında TR83 Bölgesi, çalışmada alınan Türkiye'nin diğer iki Bölgesinden daha iyi değerlere sahip olsa da hem yaşanabilir şehir bölgeleri ortalaması, hem de diğer Avrupa bölgelerinin ortalamasının önemli oranda gerisinde kaldığı görülmektedir. Bu kriterlerde yükseltilme adına önlemler planlanabilir. Bu kriterlerde en iyi değere sahip olan Zürih Bölgesi'ni de içeren yaşanabilir şehirler bölgelerinin, diğer Avrupa bölgelerinin ortalamalarına göre üstün oldukları dikkat çekmektedir. Bu iki kriter de yaşanabilir şehirleri öne çıkaran kriterler olarak hissedilmektedir.

Olumsuz kriterlere geçildiğinde "0" a yaklaşan değerlerin daha iyi olduğunu belirtmekte fayda görülmektedir. Bu kriterlerden özellikle işsizlik oranları ve uzun süreli işsizlik oranlarında TR83 Bölgesi'nin önemli bir başarıya ulaşılmıştır, TR83 değerleri, yaşanabilir şehir bölgelerinin değerlerine eşit ya da daha iyidir. Diğer Avrupa bölgelerinin ise çok önündedir (İspanya, Portekiz ve Hırvatistan'dan seçilen Bölgelerin olumsuz değerleri dikkat çekmektedir; Avrupa'daki ekonomik krizin etkileri görülmektedir).

Ancak, bu veri setlerinde önemli kriterlerden biri olan "gençlerin işsiz, staj yapmıyor olma ve okulda okumama durumu"nda TR83 Bölgesi olumsuz bir değere sahiptir. Bu kriter özelinde, TR83 Bölgesi, çalışmadaki diğer iki Türkiye Bölgesine oranla daha iyi olmakla beraber yalnız yaşanabilir şehir bölgelerinden değil, diğer Avrupa bölgelerinden de başarısız görülmektedir. Bu kriter özelinde TR83 Bölgesi için önlemler planlanabilir. Bu bölümün olumsuz verilerinde en iyi değere sahip bölge, Münih'i içeren Oberbayern Bölgesi'dir.

GENÇLERİN İŞSİZ,
STAJ YAPIYOR OLMA
VE OKULDA
OKUMAMA DURUMU
(15-24 YAŞ ARASI)
2013

EKONOMİ ENDEKSİ

Bölgeler	Gayri Safi Yurt İçi Hasıla 2011	Gayri Safi Katma Değer 2011
TR83 (Samsun, Amasya, Tokat, Çorum)	0,07	0,03
TR72 (Kayseri, Sivas, Yozgat)	0,07	0,02
TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis)	0,00	0,00
Wien (Avusturya) (AT13)	0,97	0,36
Hovedstaden (Danimarka) (DK01)	0,89	0,41
Helsinki-Uusimaa (Finlandiya) (FI1B)	0,89	0,31
Zürich (İsviçre) (CH04)		
Oberbayern (Almanya) (DE21)	1,00	1,00
West Midlands (Birleşik Krallık) (UKG3)	0,42	0,28
Lisboa (Portekiz) (PT17)	0,56	0,28
Kontinentelna Hrvatska (Hırvatistan) (HR04)	0,24	0,10
Közep-Magyarország (Macaristan) (HU10)	0,58	0,19
Lietuva (Litvanya) (LT00)	0,28	0,11
Noord-Holland (Hollanda) (NL32)	0,84	0,52
Languedoc-Roussillon (Fransa) (FR81)	0,39	0,28
Nord-Vest (Romanya) (RO11)	0,09	0,02
Castilla y Leon (İspanya) (ES41)	0,47	0,25
Lodzkie (Polonya) (PL11)	0,23	0,07
TR BÖLGE ORT	0,05	0,01
YAŞ ŞEH BÖLGE ORT	0,94	0,52
DIĞER AVRUPA BÖLGE ORT	0,41	0,21

Ekonomi veri setlerinde iki adet olumlu kriter (değerler 1'e yaklaştıkça iyi) bulunmaktadır. Hem gayri safi yurt içi hasıla (GSYİH) hem de gayri safi katma değer (GSKD) kapsamında TR83 Bölgesi verilerinin düşük kaldığı görülmektedir. Çalışmaya alınan diğer iki Türkiye Bölgesi'nin de değerleri TR83 Bölgesi'ne eşit veya daha düşüktür. Bu kriterlerde düşük olunmasının önemli bir sebebi, Avrupa ülkelerinden gelir anlamında ülkenin geride kalmasıdır. GSKD'de fark daha az da olsa her iki kriterde de TR83 ve seçilen diğer Türkiye Bölgeleri, hem yaşanabilir şehir bölgeleri ortalaması, hem de diğer Avrupa bölgeleri ortalamasının altında kalmaktadır. Bu kriterlerde en iyi değerlere Münih'i içeren Oberbayern Bölgesi ulaşmaktadır.

NÜFUS ENDEKSİ

Bölgeler	Nüfus, 2012	Nüfus Yoğunluğu, 2012	Doğurganlık oranı, 2012
TR83 (Samsun, Amasya, Tokat, Çorum)	0,44	0,01	0,33
TR72 (Kayseri, Sivas, Yozgat)	0,31	0,00	0,50
TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis)	0,36	0,03	1,00
Wien (Avusturya) (AT13)	0,11	1,00	0,11
Hovedstaden (Danimarka) (DK01)	0,11	0,15	0,22
Helsinki-Uusimaa (Finlandiya) (FI1B)	0,05	0,03	0,22
Zürich (İsviçre) (CH04)	0,00	0,19	0,17
Oberbayern (Almanya) (DE21)	1,00	0,05	0,11
West Midlands (Birleşik Krallık) (UKG3)	0,45	0,70	
Lisboa (Portekiz) (PT17)	0,47	0,21	0,17
Kontinentalna Hrvatska (Hrvatistan) (HR04)	0,48	0,01	0,17
Közep-Magyarország (Macaristan) (HU10)	0,51	0,09	0,06
Lietuva (Litvanya) (LT00)	0,53	0,00	0,22
Noord-Holland (Hollanda) (NL32)	0,43	0,23	0,22
Languedoc-Roussillon (Fransa) (FR81)	0,43	0,02	0,39
Nord-Vest (Romanya) (RO11)	0,40		
Castilla y Leon (İspanya) (ES41)	0,38	0,00	0,00
Lodzkie (Polonya) (PL11)	0,38	0,03	0,06
TR BÖLGE ORT	0,37	0,01	0,61
YAŞ ŞEH BÖLGE ORT	0,25	0,28	0,17
DIĞER AVRUPA BÖLGE ORT	0,45	0,14	0,16

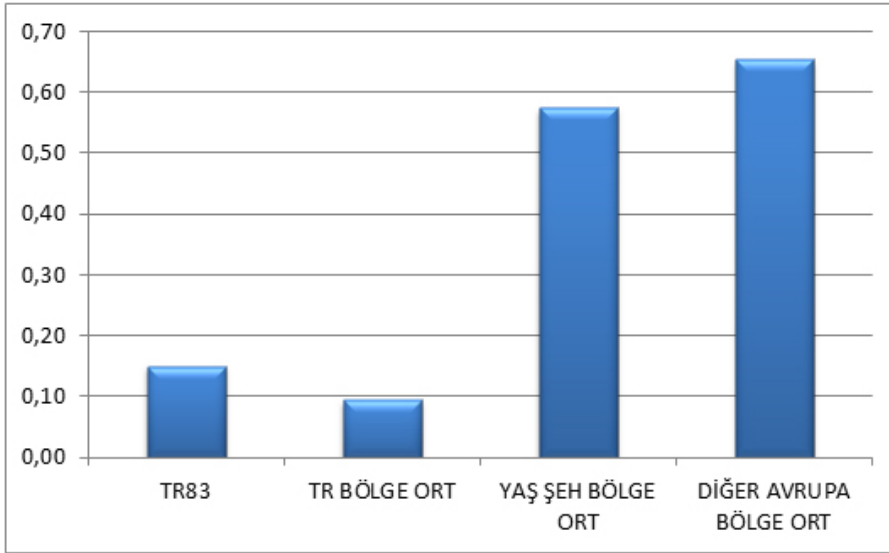
Nüfus endeks değerleri olumlu veya olumsuz anlamda değerlendirilmesi zor kriterlerdir. Ancak, ilk sütundaki nüfus değerlerine bakıldığında TR83 Bölgesi ile diğer Avrupa bölgelerinin birbirine yakın oldukları görülmektedir. Çalışma için seçilen diğer Avrupa Bölgeleri TR83 Bölgesi'ne nüfus olarak yakın bölgeler olduğundan bu değerlerin yakın olması normaldir. Nüfus yoğunluğuna bakıldığında ciddi bir fark olmasa da (Wien Bölgesi hariç) yaşanabilir şehirlerin nüfus yoğunluğu anlamında daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Doğurganlık oranlarına bakıldığında ise TR83 Bölgesi ve seçilen diğer iki Türkiye Bölgesi'nin hem yaşanabilir şehir bölgeleri ortalaması, hem de diğer Avrupa bölgeleri ortalamasından ciddi

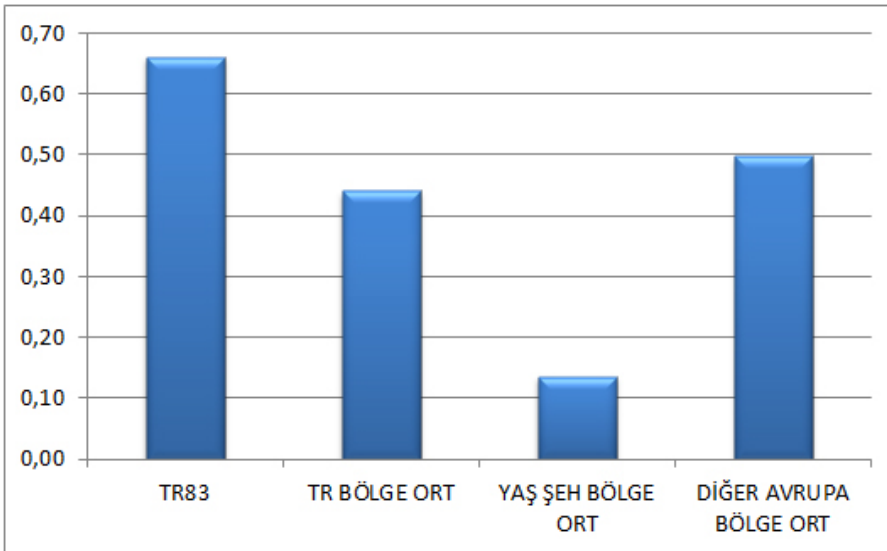
SAĞLIK VE KAZALAR ENDEKSİ

Bölgeler	Hastane Yatak Sayısı, 2010	Kara yolları kazaları sonucu gerçekleşen ölüm sayısı (milyon kişiye), 2012
TR83 (Samsun, Amasya, Tokat, Çorum)	0,15	0,66
TR72 (Kayseri, Sivas, Yozgat)	0,13	0,41
TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis)	0,00	0,25
Wien (Avusturya) (AT13)	1,00	0,00
Hovedstaden (Danimarka) (DK01)	0,44	
Helsinki-Uusimaa (Finlandiya) (FI1B)	0,39	0,11
Zürich (İsviçre) (CH04)	0,47	0,13
Oberbayern (Almanya) (DE21)		0,31
West Midlands (Birleşik Krallık) (UKG3)		0,07
Lisboa (Portekiz) (PT17)	0,33	0,23
Kontinentelna Hrvatska (Hırvatistan) (HR04)	0,69	0,64
Közep-Magyarország (Macaristan) (HU10)	0,97	0,22
Lietuva (Litvanya) (LT00)		0,84
Noord-Holland (Hollanda) (NL32)		0,18
Languedoc-Roussillon (Fransa) (FR81)	0,87	
Nord-Vest (Romanya) (RO11)	0,80	0,70
Castilla y Leon (İspanya) (ES41)	0,27	0,58
Lodzkie (Polonya) (PL11)	0,64	1,00
TR BÖLGE ORT	0,09	0,44
YAŞ ŞEH BÖLGE ORT	0,57	0,14
DIĞER AVRUPA BÖLGE ORT	0,65	0,50

Bu veri grubunda bir olumlu (değerin "1"e yaklaşması iyi), bir olumsuz (değerin "0"a yaklaşması iyi) kriter bulunmaktadır. Hastane yatak sayısında TR83 Bölgesi, seçilen diğer iki Türkiye Bölgesi'nin önünde olsa da seçilen tüm Avrupa Bölgeleri'nin gerisinde kalmaktadır. Bu veride diğer Avrupa Bölgeleri ortalamasının yaşanabilir şehir bölgeleri ortalamasının da önünde olması, yatak sayısının tüm Avrupa'da önemli ve olmazsa olmaz bir veri olduğunu göstermektedir. TR83 Bölgesi'nin bu kriterde ilerleme kaydetmesi önem taşımaktadır. Kara yolları kazaları sonucu gerçekleşen ölümlerde TR83 Bölgesi'nin ciddi bir sıkıntısı görülmektedir. Özellikle yaşanabilir şehir bölgelerinde bu ölüm değerlerinin düşük olması, bu Bölgeleri öne çıkaran kriterlerden biri olarak görülmektedir. Her iki kriterde de Wien Bölgesi en olumlu değerlere sahiptir.

HASTANE YATEK
SAYISI 2010

KARA YOLLARI KAZALARI
SONUCU GERÇEKLEŞEN
ÖLÜM SAYISI (BİR MİLYON
KİŞİDE), 2012

EĞİTİM ENDEKSİ

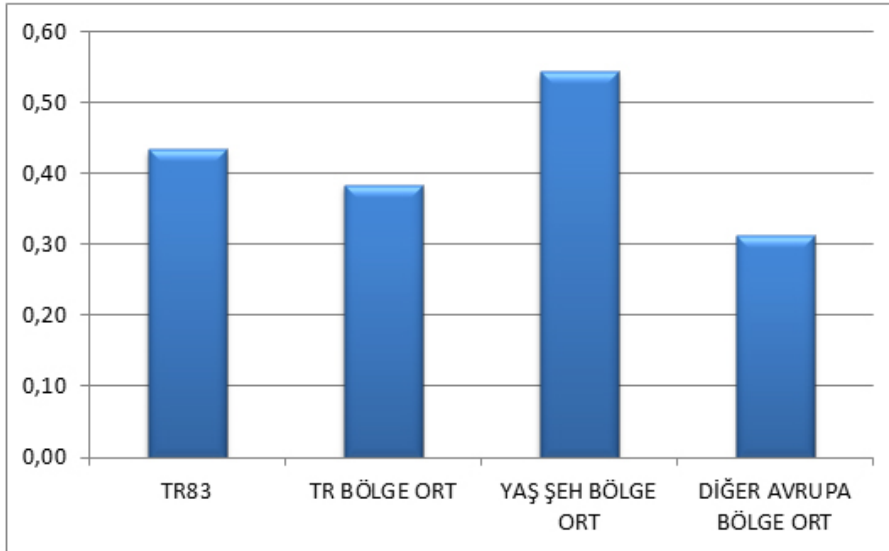
Bölgeler	Tüm Öğrencilerin Toplam Nüfusa Oranı, 2013	15-24 yaş arası nüfusun okullaşma oranı, 2013	25-64 yaş arası nüfusun üniversite bitirme oranı, 2012
TR83 (Samsun, Amasya, Tokat, Çorum)	0,53	0,43	0,07
TR72 (Kayseri, Sivas, Yozgat)	0,70	0,38	0,07
TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis)	1,00	0,34	0,00
Wien (Avusturya) (AT13)	0,68	0,42	0,49
Hovedstaden (Danimarka) (DK01)	0,77	0,35	0,93
Helsinki-Uusimaa (Finlandiya) (FI1B)	0,76	1,00	1,00
Zürich (İsviçre) (CH04)	0,18	0,40	0,88
Oberbayern (Almanya) (DE21)			0,69
West Midlands (Birleşik Krallık) (UKG3)			0,54
Lisboa (Portekiz) (PT17)	0,41	0,36	0,42
Kontinentelna Hrvatska (Hırvatistan) (HR04)	0,00	0,33	0,25
Közep-Magyarország (Macaristan) (HU10)	0,34	0,73	0,59
Lietuva (Litvanya) (LT00)	0,44	0,00	
Noord-Holland (Hollanda) (NL32)	0,33	0,21	0,75
Languedoc-Roussillon (Fransa) (FR81)	0,32	0,24	0,46
Nord-Vest (Romanya) (RO11)	0,13	0,32	0,15
Castilla y Leon (İspanya) (ES41)	0,07	0,16	0,64
Lodzkie (Polonya) (PL11)	0,24	0,45	0,38
TR BÖLGE ORT	0,74	0,38	0,05
YAŞ ŞEH BÖLGE ORT	0,60	0,54	0,80
DiĞER AVRUPA BÖLGE ORT	0,25	0,31	0,46

Bu veri seti de önemli bir üst kriteri, eğitim kriterlerini içermektedir. Kriterlerin tamamı olumlu olduğundan değerlerin "1" e yaklaşması o Bölgenin daha başarılı olduğunu göstermektedir. İlk kriter, tüm öğrencilerin toplam nüfusa oranıdır. Bu kriter, tüm kriterler arasında genel olarak Türkiye'nin en başarılı olduğu kriterlerden biridir (TRC1 en iyi değere sahiptir). TR83 Bölgesi'nin de birçok Avrupa Bölgesi'ni geride bıraktığı kriter için yaşanabilir şehirler bölgelerine yakın bir değere sahip olunması; Bölgemiz için önemlidir.

Bu veri seti de önemli bir üst kriteri, eğitim kriterlerini içermektedir. Kriterlerin tamamı olumlu olduğundan değerlerin "1" e yaklaşması o Bölgenin daha başarılı olduğunu göstermektedir. İlk kriter, tüm öğrencilerin toplam nüfusa oranıdır. Bu kriter, tüm kriterler arasında genel olarak Türkiye'nin en başarılı olduğu kriterlerden biridir (TRC1 en iyi değere sahiptir). TR83 Bölgesi'nin de birçok Avrupa Bölgesi'ni geride bıraktığı kriter için yaşanabilir şehirler bölgelerine yakın bir değere sahip olunması; Bölgemiz için önemlidir.

15-24 yaş arası nüfusun okullaşma oranında TR83 Bölgesi yine başarılı bir performans göstermektedir. Seçilen diğer iki Türkiye Bölgesi'nden ve diğer Avrupa Bölgeleri ortalamalarının üzerindeki değer, eğitimdeki 4+4 sene sonrası lise ve üniversite eğitiminde de başarılı olduğunu kanıtlamaktadır. Bölgemiz, aynı zamanda yaşanabilir şehir bölgeleri ortalamasına yakın bir değere sahiptir. Bu kriterdeki en yüksek değer Helsinki şehrini içeren Helsinki-Uusimaa Bölgesi'dir.

25-64 yaş arası nüfusun üniversite bitirme oranında ise TR83 Bölgesi, önceki iki kriter kadar başarı gösterememektedir. Bu veride yaşanabilir şehir bölgeleri ciddi anlamda yüksek değerler alırken ilgili bölgeleri öne çıkaran kriterlerden birisi de bu olmuştur (Bir önceki kriterde olduğu gibi bu kriterdeki en yüksek değer Helsinki şehrini içeren Helsinki-Uusimaa Bölgesi'dir). TR83 Bölgesi gibi diğer seçilen iki Türkiye Bölgesi'nin de performansı bu kriterde düşüktür. Diğer Avrupa bölgeleri ortalamalarının da gerisinde kaldığı bu kriter özelinde TR83 Bölgesi için önlemler planlanabilir.

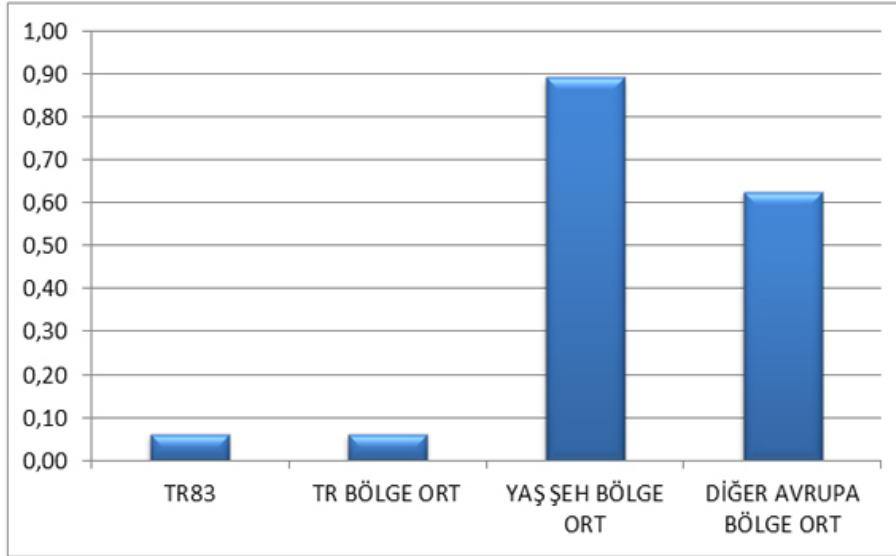
KARA YOLLARI KAZALARI
SONUCU GERÇEKLEŞEN
ÖLÜM SAYISI (BİR MİLYON
KİŞİDE), 2012

BİLGİ TOPLUMU ENDEKSİ

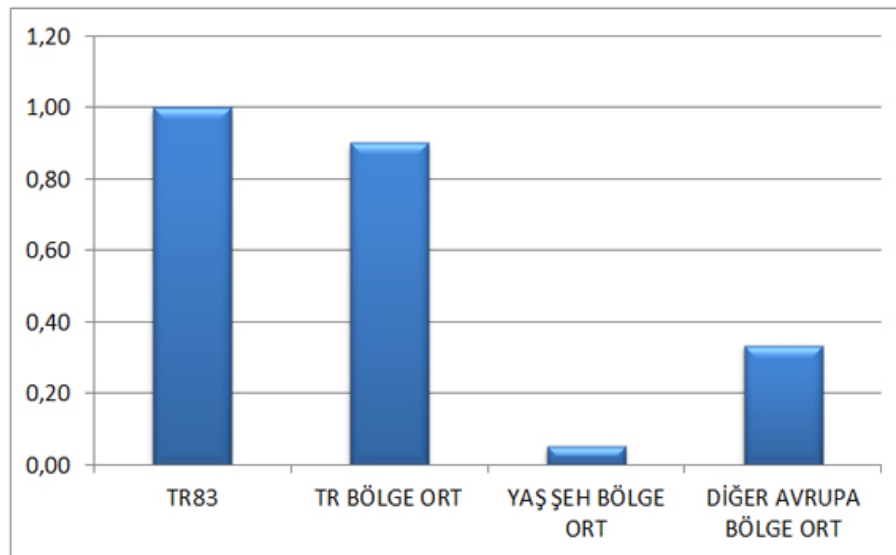
Bölgeler	İstihdam Oranı (20-64 yaş arası), 2013	Gençlerin işsiz, staj yapmıyor olma ve okulda okumama durumu (15-24 yaş arası), 2013	İşsizlik oranı (20-64 yaş arası), 2013	Uzun süreli (12 ay ve üzeri) işsizlik oranı, 2013
TR83 (Samsun, Amasya, Tokat, Çorum)	0,06	0,00	1,00	0,00
TR72 (Kayseri, Sivas, Yozgat)	0,12	0,08	0,84	0,00
TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis)	0,00	0,05	0,87	0,00
Wien (Avusturya) (AT13)	0,78	0,79	0,16	0,69
Hovedstaden (Danimarka) (DK01)	0,95	1,00	0,00	1,00
Helsinki-Uusimaa (Finlandiya) (FI1B)	0,94	0,98	0,00	0,87
Zürich (İsviçre) (CH04)				
Oberbayern (Almanya) (DE21)				
West Midlands (Birleşik Krallık) (UKG3)				
Lisboa (Portekiz) (PT17)	0,63	0,65	0,25	0,34
Kontinentelna Hrvatska (Hrvatistan) (HR04)	0,51	0,53	0,39	0,26
Közep-Magyarország (Macaristan) (HU10)	0,74	0,79	0,23	0,34
Lietuva (Litvanya) (LT00)	0,51	0,56	0,43	0,26
Noord-Holland (Hollanda) (NL32)	1,00	1,00	0,02	0,90
Languedoc-Roussillon (Fransa) (FR81)				
Nord-Vest (Romanya) (RO11)	0,46	0,26	0,70	0,04
Castilla y Leon (İspanya) (ES41)	0,54	0,56	0,33	0,35
Lodzkie (Polonya) (PL11)				
TR BÖLGE ORT	0,06	0,04	0,90	0,00
YAŞ ŞEH BÖLGE ORT	0,89	0,92	0,05	0,85
DİĞER AVRUPA BÖLGE ORT	0,63	0,62	0,33	0,35

Bilgi toplumu kriteri de şehir ve bölgelerin gelişmişliği açısından önemli üst kriterlerden biri olarak görülmektedir. Bu veri setlerinde 3 olumlu ve 1 olumsuz (bireylerin hiç bilgisayar kullanmama oranları) veri bulunmaktadır.

Bu kriterlerin tamamında TR83 Bölgesi ve diğer seçilen iki Türkiye Bölgesi çalışmada seçilen yaşanabilir şehir bölgeleri ve diğer Avrupa Bölgelerinin tamamından kötü bir performans göstermektedir. Konutlarda internet erişimi, düzenli internet kullanım oranı, bireylerin hiç bilgisayar kullanmama oranları, bireylerin internette alışveriş yapma yüzdesi kriterlerini içeren grupta Bölge için önlemleri içeren eylem planları düşünülebilir.

KONUTLARDA İNTERNET ERİŞİMİ, 2013 (%)

BİREYLERİN HİÇ BİLGİSAYAR KULLANMAMA ORANLARI, 2013(%)

E.SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Çalışmanın sonunda “giriş ve arka plan”, “çalışmanın içeriği”, “endeks ve yorumlar” bölümlerindeki bilgileri tekrarlardan özet bir değerlendirmeye varılmaya çalışılmıştır.

- Giriş ve arka plan kısmında belirtilen “insani gelişmişlik endeksi” ne benzer şekilde kriterler belirlenmiş olup seçilen kriterlerdeki veriler endeks değerine dönüştürülüp karşılaştırma yapılmıştır.
- Giriş ve arka plan kısmında belirtilen “yaşanabilir şehirler” anketlerinde öne çıkan şehirleri içeren Bölgeler çalışmaya dahil edilerek bu Bölgelerin öne çıkan özellikleri ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.
- Çalışmanın asıl amacı olan TR83 Bölgesi’nin Avrupa’daki Bölgeler arasındaki yerinin ortaya konması açısından farklı gruplardaki kriterler değerlendirilmiştir.

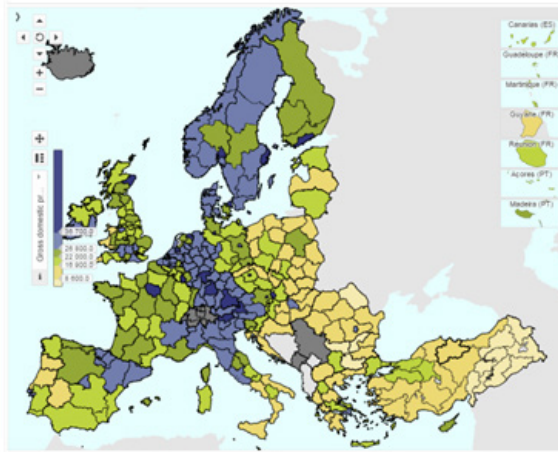
Bunun sonucunda;

- TR83 Bölgesi, “işsizlik oranı”, “uzun süreli işsizlik oranı”, “doğurganlık oranı”nda hem yaşanabilir şehir bölgeleri, hem de diğer Avrupa Bölge ortalamalarından daha iyi bir performansa sahiptir.
- TR83 Bölgesi, “tüm öğrencilerin toplam nüfusa oranı”, “15-24 yaş arası nüfusu okullaşma oranı”nda yaşanabilir şehir bölgelerinin gerisinde kalmakla beraber diğer Avrupa Bölgeleri ortalamalarından daha iyi değerlere sahiptir.
- Nüfusa ilişkin veriler hariç diğer bütün verilerde, TR83 Bölgesi, hem yaşanabilir şehir bölgelerinin hem de diğer Avrupa Bölge ortalamalarının gerisinde kalmaktadır.
- İncelenen 21 verinin 18’inde en iyi veriye sahip Bölge, yaşanabilir şehir bölgelerinden biridir. Yine verilerin 16’sında yaşanabilir şehir bölgelerinin ortalama değeri, Türkiye’den seçilen 3 Bölgenin ortalaması ve seçilen 10 diğer Avrupa Bölgelerinin ortalamalarından daha iyidir.

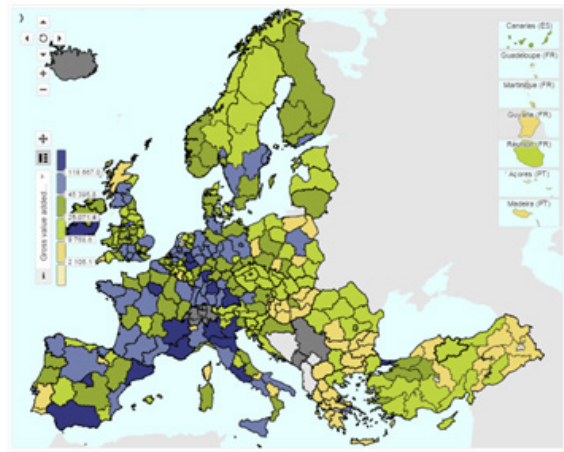
Bu durumda, yaşanabilir şehirleri içeren bölgelerin seçilen farklı kriterlerin çoğunda iyi performans sergilemesi, bu bölgelerin, Avrupa içerisinde ön planda olmasının haklı kanıtları olarak gösterilebilir.

F.EKLER: VERİLER KAPSAMINDA HARİTALAR

EKONOMİ

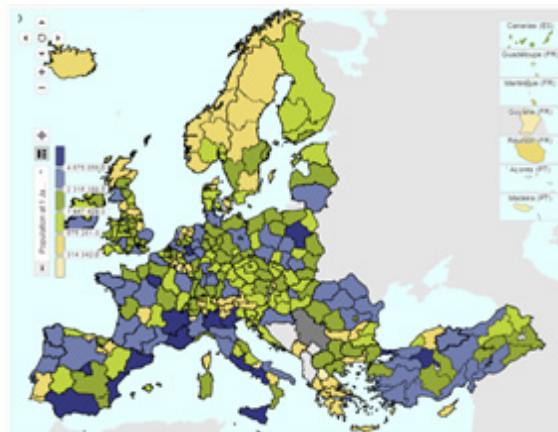

Gayri Safi Yurt İçi Hasıla – 2011

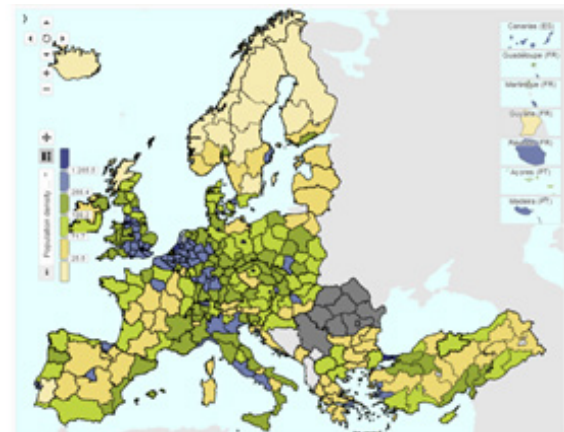

Gayri Safi Katma Değer – 2011

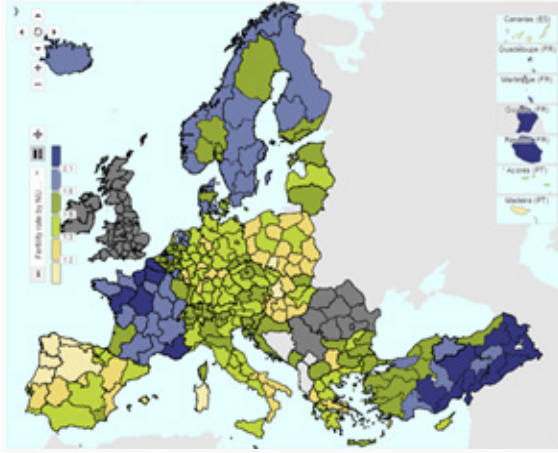
NÜFUS

Nüfus, 2012

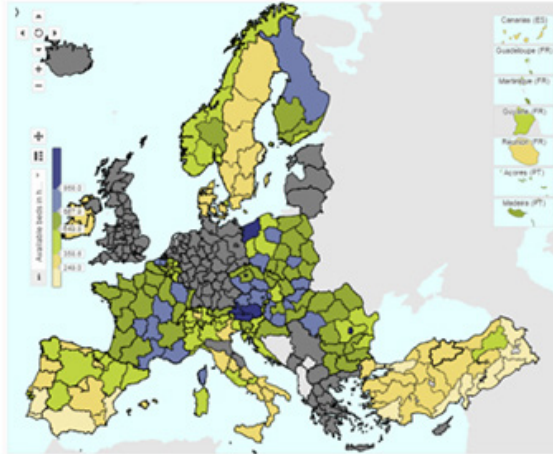

Nüfus Yoğunluğu, 2012

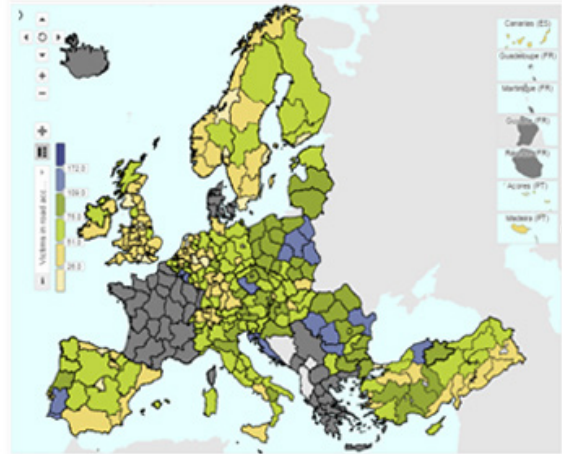

Doğurganlık oranı, 2012

SAĞLIK KAZALAR

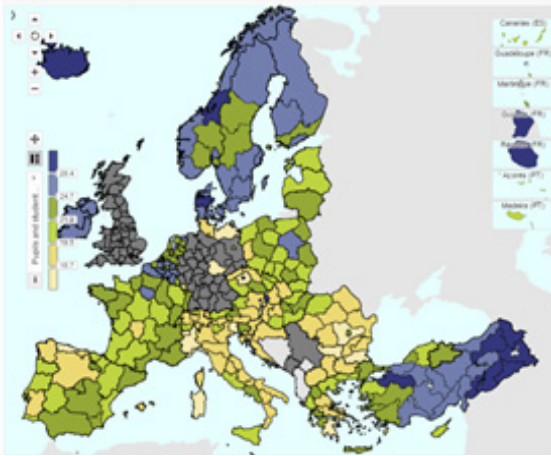

Yatak Sayısı, 2010

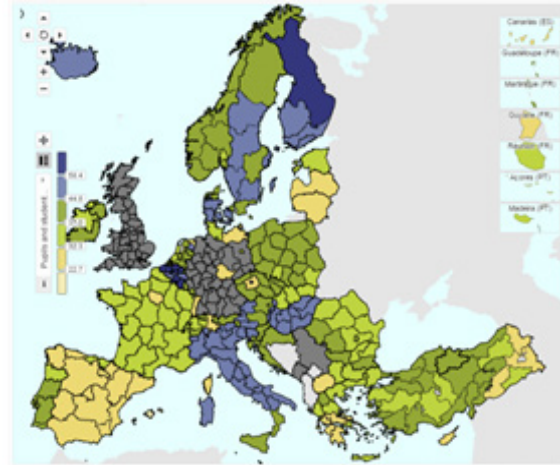

Kara yolları kazaları sonucu Gerçekleşen ölüm sayısı (milyon kişide), 2012

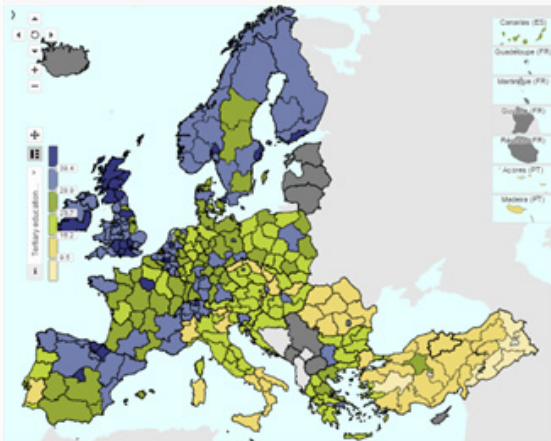
EĞİTİM

Tüm Öğrencilerin Toplam Nüfusa Oranı, 2013

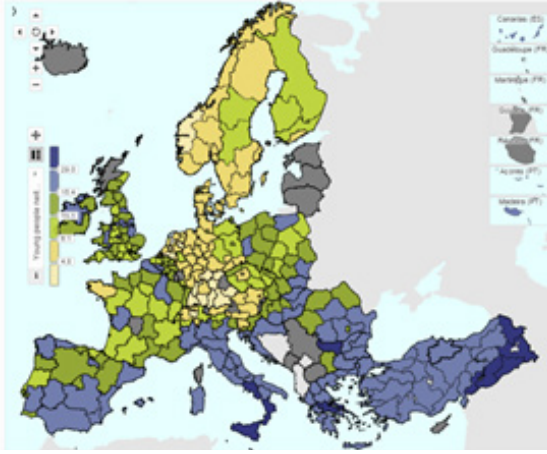

15-24 yaş arası nüfusun okullaşma oranı, 2013

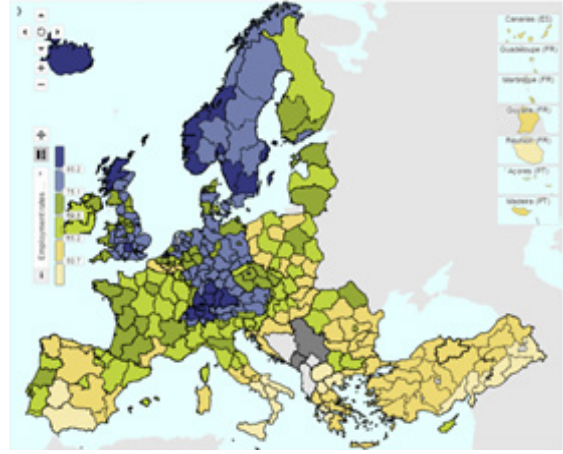

25-64 yaş arası nüfusun üniversite bitirme oranı, 2012

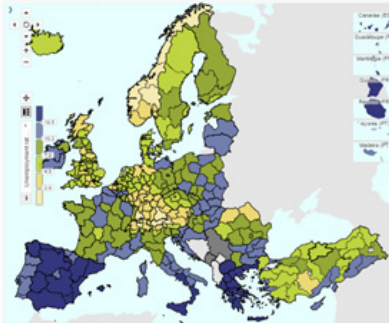
İŞ GÜCÜ PİYASASI

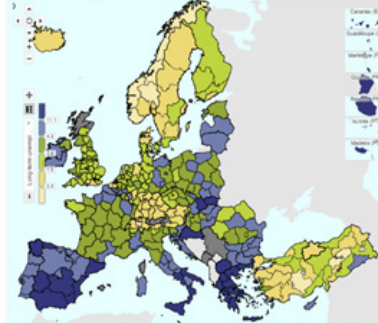
Gençlerin işsiz, staj yapmıyor olma ve okulda okumama durumu (15-24 yaş arası), 2013

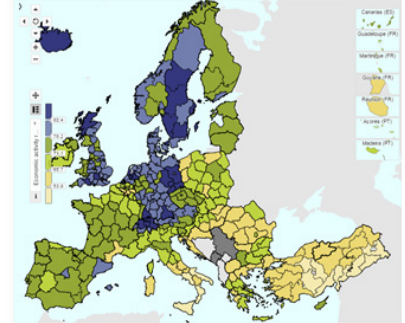
İstihdam Oranı (20-64 yaş arası), 2013

İşsizlik oranları (20-64 yaş arası), 2013

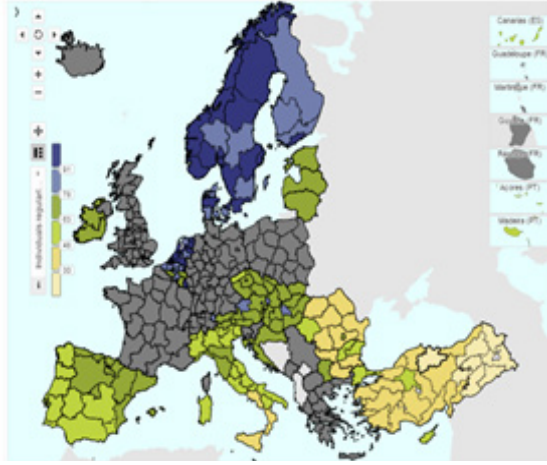

Uzun süreli (12 ay ve üzeri) işsizlik oranları, 2013

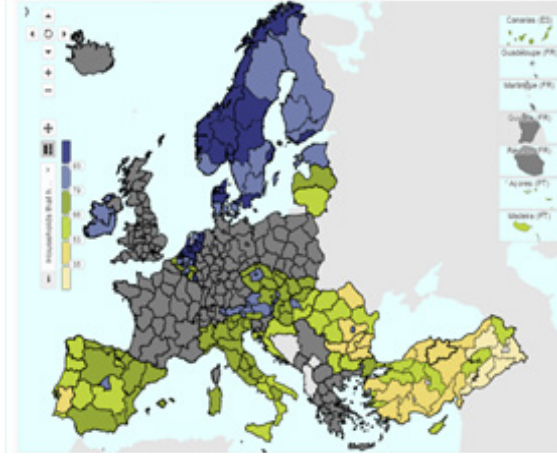

İşgücüne katılma oranı (15-64 yaş arası), 2013

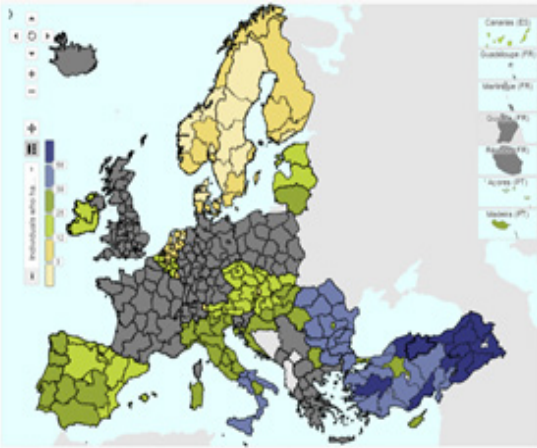
BİLGİ TOPLUMU

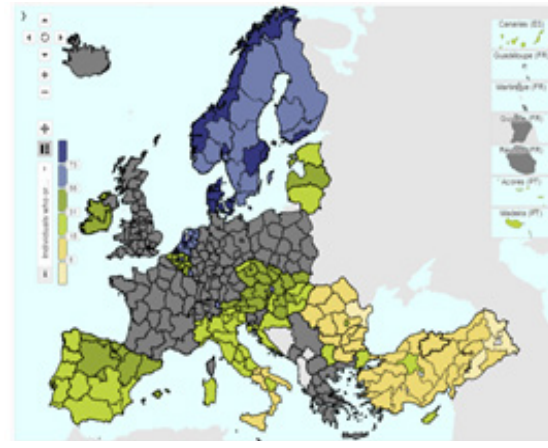
Düzenli internet kullanım oranı (haftada en az bir kez kullanım), 2013

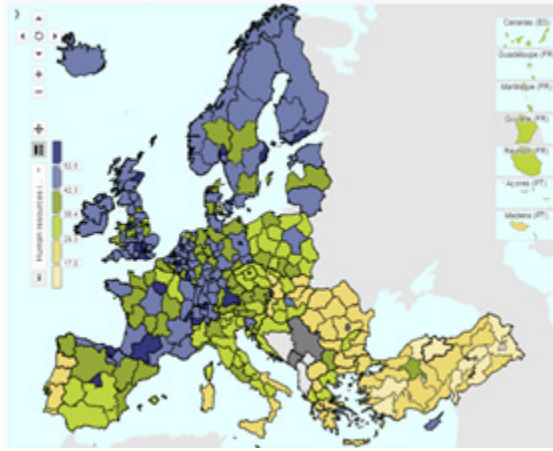
Konutlarda internet erişimi, 2013

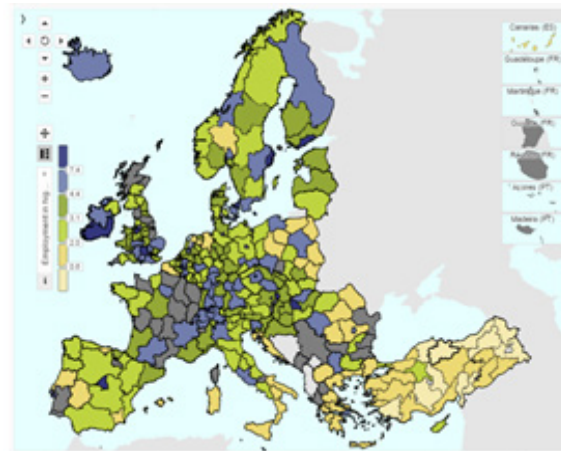
Bireylerin hiç bilgisayar kullanmama oranları, 2013

Bireylerin internette alışveriş yapma yüzdesi, 2013

Bilim ve teknoloji alanındaki insan kaynağının işgücü içindeki payı, 2013

İleri teknoloji sektörlerinde istihdam oranı, 2013

KAYNAKÇA

1. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı İnsani Gelişmişlik Endeksi, Human Development Index, <http://hdr.undp.org/en/content/human-development-index-hdi>, Erişim: Kasım, 2014
2. Monocle Yaşam Kalite Anketi Sıralaması, <http://www.highsnobility.com/2014/08/22/monocles-2014-quality-of-life-survey-lists-the-top-25-most-liveable-cities/>, Erişim: Kasım, 2014
3. Mercer Yaşam Kalite Anketi Sıralaması, <http://www.imercer.com/products/2014/quality-of-living.aspx>, Erişim: Kasım, 2014
4. The Economist – Yaşanabilir Şehirler Anketi, <http://www.eiu.com/Handlers/WhitepaperHandler.ashx?fi=Liveability-rankings-Promotional-August-2014.pdf&mode=wp&campaignid=Liveability2014>, Erişim: Kasım, 2014
5. EUROSTAT, <http://ec.europa.eu/eurostat>, Erişim: Aralık, 2014
6. EUROSTAT, Regional Statistics Illustrated, http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/region_cities/introduction, Erişim: Aralık 2014
7. Kalkınma Bakanlığı, 2011 SEGE Endeksi, http://www.ab.gov.tr/files/ardb/evt/2_turkiye_ab_iliskileri/2_2_adaylik_sureci/2_2_8_diger/tckb_sege_2013.pdf, Erişim: Aralık 2014